

Phát biểu của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm tại Hội nghị quán triệt và triển khai thực hiện Nghị quyết Hội nghị Trung ương 3

11:00 29/07/2026

Sáng 29/7, Bộ Chính trị tổ chức Hội nghị toàn quốc nghiên cứu, học tập, quán triệt và triển khai thực hiện Nghị quyết Hội nghị lần thứ ba Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIV. Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm đã có bài phát biểu chỉ đạo quan trọng. Tạp chí Thương hiệu và Công luận trân trọng giới thiệu toàn văn bài phát biểu của đồng chí Tổng Bí thư, Chủ tịch nước.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm phát biểu chỉ đạo Hội nghị toàn quốc nghiên cứu, học tập, quán triệt và triển khai thực hiện Nghị quyết Hội nghị lần thứ ba Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIV - Ảnh: VGP/Nhật Bắc

Kính thưa các đồng chí lãnh đạo, nguyên lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam,

Thưa các đồng chí lãnh đạo các ban, bộ, ngành Trung ương, các tỉnh ủy, thành ủy, đảng ủy trực thuộc Trung ương, các địa phương, các tổ chức đảng trong toàn hệ thống chính trị.

Thưa toàn thể các đồng chí cán bộ, đảng viên và đồng bào cả nước,

Hôm nay, Bộ Chính trị, Ban Bí thư tổ chức Hội nghị toàn quốc nghiên cứu, học tập, quán triệt và triển khai thực hiện các Nghị quyết, Kết luận, Quy định của Hội nghị lần thứ 3 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIV. Qua các chuyên đề, chúng ta đã làm rõ nội dung cốt lõi, điểm mới và những yêu cầu triển khai thực hiện. Tôi đánh giá cao tinh thần nghiêm túc, trách nhiệm của các đồng chí.

Hội nghị Trung ương 3 đã thống nhất cao nhiều nội dung, quyết định nhiều chủ trương lớn về xây dựng Đảng, hệ thống chính trị, phát triển và bảo vệ đất nước. Đây là bước cụ thể hóa quan trọng Nghị quyết Đại hội XIV của Đảng, gắn nhiệm vụ năm 2026 với mục tiêu cả nhiệm kỳ, đến năm 2030, năm 2045. Các quyết sách cùng hướng tới nâng cao năng lực lãnh đạo, cầm quyền của Đảng, khả năng quản trị, phát triển, bảo vệ đất nước; làm cho bộ máy của hệ thống chính trị vận hành hiệu quả hơn, nguồn lực được khơi thông, đời sống Nhân dân được nâng cao, đất nước phát triển.

Chúng ta đã thống nhất nhận thức: Triển khai phải rõ việc, rõ người, rõ thời hạn, rõ hiệu quả, rõ trách nhiệm. Chất lượng thực thi là thước đo năng lực lãnh đạo, cầm quyền và hiệu quả vận hành của hệ thống; phải chuyển nhận thức thành hành động, quyết tâm thành kết quả.

Trên tinh thần đó, tôi đề nghị toàn Đảng, toàn hệ thống chính trị tập trung quán triệt sâu sắc và tổ chức thực hiện tốt 5 vấn đề.

Thứ nhất, thống nhất nhận thức, nắm vững tư tưởng chỉ đạo, những điểm mới và mối quan hệ hữu cơ giữa các quyết sách, bước chuyển chiến lược của Trung ương; hiểu đúng để hành động thống nhất.

Điều cần nhận thức sâu sắc là các quyết sách của Trung ương là một hệ thống liên thông, gắn kết cùng hướng tới đổi mới đồng bộ phương thức lãnh đạo, quản trị, phát triển và bảo vệ đất nước. Công tác xây dựng Đảng, tổ chức bộ máy và đội ngũ cán bộ phải giúp nâng cao năng lực lãnh đạo, cầm quyền và chất lượng vận hành; không gian phát triển, nguồn lực quốc gia phải được quản trị thống nhất, sử dụng hiệu quả; mô hình phát triển phải dựa vào năng suất, tri thức, công nghệ, đổi mới sáng tạo và con người, phải bám sát thực tiễn Việt Nam; quốc phòng, an ninh, đối ngoại, môi trường phải chủ động phòng ngừa, nâng cao sức chống chịu, khả năng thích ứng và bảo vệ vững chắc đất nước. Các

nhiệm vụ đó là một thực thể hữu cơ; khâu nào chậm, yếu đều ảnh hưởng đến kết quả chung.

Trong xây dựng Đảng, phải kết hợp giữa "xây" và "chống", giữa kỷ luật nghiêm minh và khuyến khích đổi mới. Thi hành Điều lệ Đảng phải tuyệt đối chấp hành Điều lệ, đúng thẩm quyền; vấn đề mới cần thí điểm phải rõ phạm vi, thời hạn, trách nhiệm và được tổng kết. Quy định về những điều đảng viên không được làm giúp nhận diện, ngăn chặn vi phạm, để cán bộ, đảng viên tự soi, tự sửa; đồng thời bảo vệ tinh thần dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm vì lợi ích chung.

Trong quản trị không gian và nguồn lực phát triển, phải vượt qua sự chia cắt theo địa giới, ngành, lĩnh vực, nhiệm kỳ; đặt mỗi địa phương, mỗi nguồn lực trong tổng thể liên kết vùng và lợi ích quốc gia. Hoàn thiện pháp luật đất đai phải giữ vững nguyên tắc sở hữu toàn dân, đất đai là tài nguyên đặc biệt của quốc gia, là không gian sinh tồn và phát triển. Quản lý và sử dụng đất phải đảm bảo lợi ích chung của toàn dân, góp phần nâng cao đời sống Nhân dân, tăng cường niềm tin của Nhân dân đối với Đảng và Nhà nước. Nhà nước không xem xét lại quyền sử dụng đất hợp pháp theo chính sách, pháp luật đất đai qua các thời kỳ. Nhà nước bảo đảm cải thiện chỗ ở, sinh kế của người có đất thu hồi.

Phát triển kinh tế biển phải gắn bảo vệ hệ sinh thái, nâng cao đời sống Nhân dân, giữ vững chủ quyền và phát triển đất nước. Kinh tế biển chỉ là một thành tố trong mục tiêu xây dựng Quốc gia biển mạnh. Chúng ta phải tích cực chuẩn bị các điều kiện để đến năm 2045, Việt Nam trở thành quốc gia giàu từ biển, phát triển bền vững từ biển, có nền quản trị biển hiện đại, có công nghệ biển tiên tiến.

Đổi mới mô hình phát triển không chỉ là điều chỉnh tăng trưởng, mà là đổi mới cách tạo ra, phân bổ và thụ hưởng thành quả phát triển; lấy Nhân dân và con người làm trung tâm, chủ thể, mục tiêu, động lực. Khoa học, công nghệ, dữ liệu, đổi mới sáng tạo và nhân lực chất lượng cao phải trở thành động lực chủ yếu. Tăng trưởng phải được tạo ra từ từng ngành, địa bàn, doanh nghiệp, hộ kinh doanh, người lao động; để mọi chủ thể có thêm cơ hội đóng góp và thụ hưởng.

Trong bảo vệ đất nước và phát triển bền vững, phải quán triệt quan hệ thống nhất giữa an ninh và phát triển. Phát triển phải tạo thêm tiềm lực, sức chống chịu; bảo đảm an ninh phải giữ vững môi trường ổn định cho phát triển. Phải chuyển từ trạng thái tập trung ứng phó, khắc phục hậu quả sang chủ động nhận diện, dự báo, phòng ngừa, thích ứng; bảo vệ vững chắc Đảng, Nhà nước, Nhân dân, chế độ, độc lập, chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ; đồng thời bảo đảm an ninh con người, dữ liệu, năng lượng, nguồn nước, hạ tầng trọng yếu. Không đánh đổi

môi trường lấy tăng trưởng trước mắt.

Thứ hai, khẩn trương cụ thể hóa đồng bộ các quyết sách thành chương trình, kế hoạch hành động sát thực tiễn, có trọng tâm, trọng điểm, rõ thứ tự ưu tiên và liên thông giữa các nhiệm vụ

Nghị quyết phải đi cùng chương trình hành động. Chương trình hành động phải mang hơi thở, nhịp sống, đặc thù của từng bộ, ngành, địa phương, cơ sở để có thể thực thi hiệu quả. Mỗi chương trình phải rõ mục tiêu, nhiệm vụ, cơ quan chủ trì, phối hợp, thẩm quyền, nguồn lực, tiến độ, sản phẩm, dữ liệu đánh giá và người chịu trách nhiệm. Không hành chính hóa việc thực hiện; không lấy số lượng kế hoạch, hội nghị thay cho kết quả.

Ngay sau Hội nghị hôm nay, các cấp ủy, cơ quan, địa phương phải rà soát chương trình thực hiện Nghị quyết Đại hội XIV của Đảng, các Nghị quyết của Đảng và Văn kiện Hội nghị Trung ương 3. Nhiệm vụ cùng mục tiêu, đối tượng, địa bàn phải được tích hợp; nội dung chồng chéo phải được xử lý; nguồn lực phải điều phối theo mục tiêu chung. Không để nhiều đầu mối cùng làm nhưng không có cơ quan chịu trách nhiệm đến cùng.

Cần phân loại rõ công việc. Việc đã rõ chủ trương, đủ căn cứ và điều kiện phải thực hiện ngay. Việc cần thể chế hóa phải xác định cơ quan, thời hạn, sản phẩm cụ thể. Việc mới, khó, chưa có tiền lệ phải làm rõ nguyên tắc, thẩm quyền, phạm vi thí điểm, nguồn lực, cơ chế kiểm soát. Không lấy lý do chưa có tiền lệ để trì hoãn; cũng không nóng vội, duy ý chí.

Thể chế hóa phải kịp thời, đồng bộ, chuyển chủ trương của Đảng thành quy định rõ ràng, khả thi. Cấp nào có thẩm quyền phải chủ động giải quyết; vấn đề vượt thẩm quyền phải báo cáo ngay, đồng thời đề xuất phương án xử lý. Không chỉ chuyển văn bản lên cấp trên rồi chờ đợi; không để khoảng trống pháp lý, hướng dẫn thiếu thống nhất làm chậm công việc, phát sinh thêm thủ tục, chi phí cho người dân, doanh nghiệp.

Về hệ thống chính quyền địa phương 2 cấp, Trung ương không đặt vấn đề sắp xếp, điều chỉnh lại địa giới hành chính cấp xã, vì cơ bản cả hệ thống đang hoạt động ổn định, hiệu quả. Tỉnh, thành phố nào thấy thật sự cần thiết phải điều chỉnh, căn cứ chủ trương của Đảng, Pháp luật của Nhà nước, quy hoạch, thực tiễn quản trị và nguyện vọng chính đáng của Nhân dân thì đề xuất cấp có thẩm quyền quyết định. Phương án đề xuất điều chỉnh địa giới hành chính phải khoa học, thận trọng, khả thi, tạo đồng thuận, phải phục vụ mục tiêu phát triển kinh tế xã hội của địa phương và phục vụ Nhân dân tốt hơn. Kiên quyết loại bỏ tư tưởng "thuận cán bộ, khổ Nhân dân". Ban thường vụ, Ban chấp hành tỉnh, thành

ủy phải chịu trách nhiệm về đề xuất đó.

Tiến độ triển khai Nghị quyết phải được thiết kế trong từng nhiệm vụ. Trong 6 tháng cuối năm 2026, phải bảo đảm bộ máy vận hành thông suốt, xử lý điểm nghẽn cấp bách, phấn đấu hoàn thành cao nhất các mục tiêu kinh tế - xã hội. Trong nhiệm kỳ khóa XIV, phải cơ bản thể chế hóa các quyết sách, hoàn thiện phân cấp, phân quyền, tạo nền tảng cho mô hình phát triển mới. Hướng tới năm 2030, năm 2045, phải nâng cao năng lực tự chủ, sức cạnh tranh, khả năng thích ứng và sức chống chịu của đất nước.

Thứ ba, nâng cao năng lực tổ chức thực hiện, bảo đảm đầy đủ các điều kiện thi hành để hệ thống chính trị vận hành thông suốt, tương tác hiệu quả.

Sau một năm vận hành mô hình tổ chức tổng thể của hệ thống chính trị và chính quyền địa phương 2 cấp, bộ máy hoạt động ổn định, thông suốt, hiệu quả nhưng chất lượng chưa đồng đều, nhất là ở cơ sở. Mục tiêu hiện nay là tiếp tục nâng cao năng lực lãnh đạo, quản trị, phục vụ Nhân dân. Phải tiếp tục hoàn thiện chức năng, thẩm quyền, năng lực thực thi. Phải chuyển mạnh hơn nữa, nhanh hơn nữa từ quản lý sang phục vụ, kiến tạo; từ xử lý phân tán sang quản trị tổng hợp dữ liệu; từ chờ hướng dẫn sang chủ động giải quyết, chịu trách nhiệm.

Tổ chức thực hiện phải đặt dưới sự lãnh đạo thống nhất của Đảng, phát huy đúng chức năng, thẩm quyền của từng cơ quan. Bộ Chính trị, Ban Bí thư lãnh đạo, chỉ đạo, kiểm tra; Quốc hội và HĐND các cấp thể chế hóa, quyết định, giám sát; Chính phủ, các bộ, ngành, địa phương bố trí nguồn lực, tổ chức thực hiện; Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể tuyên truyền, vận động, giám sát, phản biện xã hội. Phải bảo đảm sự liên thông giữa lãnh đạo, thể chế hóa, thực hiện và giám sát; không làm thay chức năng của nhau.

Trung ương tập trung chiến lược, thể chế, nền tảng dùng chung, nguồn lực lớn và kiểm tra. Cấp tỉnh cụ thể hóa chủ trương, tổ chức không gian phát triển, điều phối nguồn lực, bảo đảm điều kiện cho cấp xã hoạt động thông suốt. Cấp xã là tuyến đầu của quản trị công, trực tiếp giải quyết mọi nhu cầu, công việc của người dân, doanh nghiệp; phải đủ năng lực quản trị sự phát triển. Phải tự trưởng thành qua tổ chức triển khai công việc.

Trung ương phân quyền cho địa phương. Cấp tỉnh phân cấp những nhiệm vụ cấp xã có thể làm. Cấp xã phải nỗ lực đảm đương những nhiệm vụ được giao, không đẩy lên trên việc thuộc trách nhiệm của mình. Khi cấp xã thiếu điều kiện thực thi, cấp tỉnh phải chủ động tháo gỡ, nếu nội dung công việc vượt qua thẩm quyền thì báo cáo Trung ương xem xét. Mỗi nhiệm vụ phải có một đầu mối chịu

trách nhiệm chính, có cơ chế phối hợp rõ ràng, có nguồn dữ liệu dùng chung và kết quả phải đo, đếm được.

Phân cấp, phân quyền phải đồng bộ với nhân lực, tài chính, dữ liệu, công nghệ và kiểm soát quyền lực. Dữ liệu phải đúng, đủ, sạch, sống, thống nhất, được chia sẻ theo thẩm quyền; chấm dứt việc người dân phải cung cấp lại thông tin Nhà nước đã có trong hệ thống. Hệ thống thông tin phải phục vụ điều hành, cảnh báo, giám sát, quy trách nhiệm; không tạo thêm thủ tục, phần mềm, báo cáo hình thức.

Thứ tư, tiếp tục xây dựng đội ngũ cán bộ đủ phẩm chất, năng lực, uy tín, ngang tầm nhiệm vụ; đề cao trách nhiệm nêu gương và vai trò quyết định của người đứng đầu.

Cán bộ là nhân tố quyết định chất lượng tổ chức thực hiện. Nghị quyết đúng, nguồn lực đủ nhưng cán bộ thiếu năng lực, thiếu trách nhiệm, không dám làm thì công việc vẫn trì trệ. Đánh giá cán bộ phải dân chủ, công khai, công tâm, khách quan; gắn với vị trí việc làm, sản phẩm, tiến độ, hiệu quả, uy tín trong Đảng, tín nhiệm trong Nhân dân; lấy kết quả thực hiện nghị quyết làm căn cứ.

Các cấp ủy, địa phương phải bố trí cán bộ đúng năng lực, chuyên môn, nhất là ở cấp xã và vị trí trực tiếp thực thi quyết sách; đào tạo theo vị trí việc làm. Kịp thời thay thế, cho từ chức cán bộ yếu kém, né tránh, đùn đẩy; trọng dụng, bảo vệ cán bộ liêm chính, sáng tạo, dám chịu trách nhiệm vì lợi ích chung. Phải phân biệt rõ cán bộ dám đổi mới với hành vi lợi dụng thí điểm, chính sách đặc thù hoặc cơ chế bảo vệ cán bộ để vụ lợi, hợp thức hóa, bao che sai phạm.

Người đứng đầu phải trực tiếp chỉ đạo việc lớn, việc khó, điểm nghẽn kéo dài; kiểm tra tiến độ, lắng nghe cơ sở, doanh nghiệp, Nhân dân; quyết định theo thẩm quyền, chịu trách nhiệm đến cùng. Không chỉ giao việc rồi chờ báo cáo; không nhận thành tích nhưng đẩy trách nhiệm khi chậm trễ. Người lãnh đạo phải sâu sát thực tiễn, hiểu địa bàn, lĩnh vực phụ trách, kịp thời nhận diện và giải quyết vấn đề.

Mỗi cán bộ, đảng viên phải chấp hành nghiêm quy định của Đảng, pháp luật của Nhà nước; thường xuyên tự soi, tự sửa, nêu gương bằng kết quả cụ thể. Kỷ luật nghiêm minh không phải để cán bộ sợ trách nhiệm, mà để mỗi người biết rõ giới hạn, đúng vai, đúng thẩm quyền, yên tâm đổi mới, cống hiến.

Thứ năm, thiết lập kỷ luật thực thi nghiêm minh; tăng cường kiểm tra, giám sát, thông tin, tuyên truyền và đánh giá bằng dữ liệu, sản phẩm, kết quả thực tế; lấy lợi ích và sự hài lòng của Nhân dân làm thước đo cuối cùng.

Kiểm tra, giám sát phải tiến hành từ đầu, trong suốt quá trình thực hiện, tập trung vào nơi có nguy cơ chậm tiến độ, khâu dễ phát sinh lợi ích nhóm, tham nhũng, lãng phí, tiêu cực và vấn đề Nhân dân quan tâm. Phải theo dõi, cảnh báo sớm, tháo gỡ kịp thời; không chờ đến khi nhiệm vụ chậm, nguồn lực bị lãng phí hoặc hậu quả phát sinh mới kiểm tra, xử lý.

Phải làm rõ chủ trương đã được thể chế hóa đến đâu, bộ máy vận hành tốt hơn thế nào? điểm nghẽn nào được tháo gỡ? nguồn lực nào được khơi thông? người dân, doanh nghiệp được hưởng lợi gì? Một nhiệm vụ chỉ hoàn thành khi có sản phẩm vận hành, dữ liệu kiểm chứng và hiệu quả thực tế. Kết quả phải là căn cứ đánh giá cán bộ; biểu dương nơi làm tốt, bảo vệ người dám đổi mới; xử lý nghiêm biểu hiện né tránh, đùn đẩy, hình thức, trục lợi.

Phải thường xuyên lắng nghe Nhân dân, doanh nghiệp, trí thức, chuyên gia, cán bộ cơ sở; coi phản hồi thực tiễn là kênh kiểm chứng chính sách. Khi vướng mắc phát sinh trên diện rộng, phải xem xét đồng thời trách nhiệm thực hiện và bất cập của cơ chế; không quy mọi hạn chế cho cơ sở, cũng không lấy chính sách để bao biện cho yếu kém. Qua kiểm tra phải tháo gỡ khó khăn, điều chỉnh cách làm, tổng kết thực tiễn, hoàn thiện thể chế.

Công tác thông tin, tuyên truyền phải được xác định trong từng chương trình hành động; bảo đảm kịp thời, chính xác, dễ hiểu, thuyết phục; làm rõ mục tiêu, lợi ích, lộ trình, trách nhiệm để Nhân dân hiểu đúng, tin tưởng, đồng hành. Phải chủ động đấu tranh với thông tin sai trái, xuyên tạc; đồng thời lắng nghe phản biện có cơ sở. Đồng thuận xã hội trước hết được tạo ra bằng chính sách đúng, thực hiện công bằng, công khai và kết quả người dân cảm nhận được.

Trong mọi chương trình hành động, phải đặt con người ở vị trí trung tâm, chủ thể, mục tiêu và động lực. Hiệu quả kinh tế phải thống nhất với hiệu quả xã hội; tăng trưởng đi đôi với tiến bộ, công bằng, văn hóa, môi trường, quốc phòng, an ninh. Không đánh đổi lợi ích lâu dài lấy thành tích trước mắt; không để người yếu thế gánh chi phí bất hợp lý. Giá trị của nghị quyết phải thể hiện ở chất lượng sống, cơ hội phát triển, sự an toàn, niềm tin và hạnh phúc của Nhân dân.

Thưa các đồng chí,

Hội nghị hôm nay mở ra giai đoạn tổ chức thực hiện với yêu cầu cao hơn về trách nhiệm, kỷ luật và hiệu quả. Những vấn đề Trung ương đã quyết định phải được chuyển ngay thành chương trình, nhiệm vụ, sản phẩm, kết quả cụ thể. Vì vậy, tôi đề nghị các cấp ủy, tổ chức đảng, cơ quan, địa phương và người đứng đầu bắt tay ngay vào công việc; xác định đúng trọng tâm, rõ đầu mối, rõ trách nhiệm, rõ tiến độ, bảo đảm đầy đủ điều kiện thực hiện. Kết quả công việc phải

được kiểm chứng bằng chuyển biến thực tế, hiệu quả phục vụ, sự hài lòng của Nhân dân.

Mỗi cấp, mỗi ngành, mỗi cán bộ, đảng viên phải biến nhận thức thành hành động, quyết tâm thành sản phẩm. Với sự lãnh đạo thống nhất của Đảng, hành động đồng bộ của cả hệ thống chính trị và sự đồng lòng của Nhân dân, chúng ta nhất định đưa các văn kiện Hội nghị Trung ương 3 vào cuộc sống, góp phần thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội XIV của Đảng.

Xin trân trọng cảm ơn các đồng chí.